

वास्मि गुह्यानाम् sagt Kṛṣṇa BHAG. 10, 38. धनं लभेत दानेन मौनेना-
ज्ञाम् MBH. 13, 357. मौनेन विद्वानुत याति मौनम् 5, 1621. मौनं वर्षसहस्र-
स्य कृत्वा व्रतमनुत्तमम् R. 1, 63, 2. 7. ज्ञाने मौनम् RAGH. 1, 22. चित्ता° VIKR.
130. मौनं सर्वार्थसाधनम् Spr. 324. 732. 2237. वरं मौनं कार्यं न च वचन-
मुक्तं यदनुत्तमम् 2730. विभूषणं मौनमपिउत्तानाम् 3340. 4031. KATHĀS. 28,
166. LA. (II) 90, 10. BRAHMA-P. ebend. 49, 10. मौनं समाचर Spr. 379.
°धारिणी KATHĀS. 17, 93. मौनं विधाय 12, 158. मुक्तमौन adj. 40, 17. रा-
ज्ञो मौनममुच्चतः 69, 79. कृतमौनत्व 7, 23. °त्याग Verz. d. Oxf. H. 60, a, 3.
भद्रं कृतं कृतं मौनं काकिलैर्लदागमे Spr. 2014. मौनं गता शिवा VARĀH.
BRH. S. 90, 11. मौनं भजते रसनाकलापाः RAGH. 16, 65.

मौनभट्ट (मौन + भट्ट) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 137, a, No. 262.
मौनमन्त्रावबोध (मौन - मन्त्र + ष) m. Titel einer Schrift Verz. d. Oxf.
H. 384, a, No. 473.

1. मौनव्रत (मौन + व्रत) n. das Gelübde des Schweigens MBH. 1, 1674.
R. 1, 63, 7.

2. मौनव्रत (wie oben) adj. f. ष्टा das Gelübde des Schweigens beobach-
tend, der sich vorgenommen hat nicht zu sprechen: भवता मौनव्रतेन
स्यात्त्वम् PAÑĀT. 76, 20. 94, 8.

मौनव्रतिन् adj. dass. MĀRK. P. 133, 12.
मौनिकं adj. = मुनिरिव gaṇa षडुत्त्यादि zu P. 5, 3, 108.

मौनचिति adj. von मुनित्ति gaṇa सुतंगमादि zu P. 4, 2, 80.
मौनित्व (von मौनिन्) n. das Schweigen: दीक्षां गतो ह्येव मुनिर्मौनित्वं
च गमिष्यति R. 1, 32, 4. बलं मूर्खाणां मौनित्वम् Spr. 1192.

मौनिन् (von मौन) adj. Stillschweigen beobachtend, nicht sprechend
BHAG. 12, 19. मौनिनः कलहो नास्ति Spr. 1677. मौनी पादप्रहारे ऽपि न
त्तमी नीच एव सः 2238. वक 4131. KATHĀS. 24, 100. RĀGA-TAR. 2, 162.
MĀRK. P. 23, 114. 73, 39. 52. 109, 51. 113, 16. VER. in LA. (II) 10, 9. Verz.
d. Oxf. H. 33, a, 38. Am Ende von Personennamen: गोपीनाथ°, कृष्ण°
Journ. of the Am. Or. S. 6, 534. m. = मुनि GAṬĀDH. im ÇKDR.

मौनिस्थलिकं adj. von मुनिस्थल gaṇa कुमुदादि 2. zu P. 4, 2, 80.
मौनिय (von मुनि) 1) m. pl. N. einer Schule Ind. St. 3, 262. 263. — 2)
metron. von Muni, Bez. einer Klasse von Gandharva und Ap-
saras MBH. 1, 2552. 8, 4424. HARIV. 12473. VP. 370 (wo WILSON sie
falschlich auf den Muni Kaçjapa zurückführt). Fälschlich मौलिया
MĀRK. P. 61, 35. 46. — 3) n. proparox. der Zustand eines Muni RV.
10, 136, 3.

मौन्द m. N. pr. v. l. für मोद, मोद् Verz. d. Oxf. H. 33, b, N. 1.
मौन्य Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 308, Çl. 32 fehlerhaft
für मौन; s. u. मौन 1.

मौरञ्जिक (von मुरञ्ज) m. Trommelschläger AK. 2, 10, 3. H. 924.
मौरव adj. vom Daitja Muru herrührend: पाशाः MBH. 3, 488. 5, 5357.
HARIV. 6833. 9132. Während NILAK. im HARIV. das Wort ganz richtig
auffasst, erklärt er es im MBH. durch ष्टान्ततन्मय mit Hinzufügung
folgender Etymologie: मुर वेष्टने ष्टमादिणादिके उक्प्रत्यये तद्धितः ।
मौर्विशिष्टे ऽप्यत एष मध्यमस्वरलोपेन निष्पन्नः.

मौर्ख्य (von मूर्ख) n. Dummheit gaṇa दृढादि zu P. 5, 1, 123. H. 312.
R. 2, 36, 22 (ed. Bomb. richtig मौर्ख्य, SCHL. मौर्ख्य). 3, 37, 10. SUCR. 1, 336,
10. Spr. 4967. KATHĀS. 2, 52. 6, 131. 30, 99. 62, 225. RĀGA-TAR. 3, 389.

DHŪRTAS. in LA. 77, 1. KULL. zu M. 9, 87.
मौर्य m. patron. von मुर gaṇa कावादि zu P. 4, 1, 151. metron. von
मुरा VP. 469, N. 21. N. einer mit Kāndragupta beginnenden Dynastie
LIA. II, 196. fgg. PAT. bei GOLD. MĀNAV. 229, a. Ind. St. 5, 148. fgg. BUR.
Intr. 373. fg. 432. VP. 468. fgg. BHĀG. P. 12, 1, 11. fgg. (vgl. Lot. de la
b. l. 778). HALL in VĀSAVAD. 33.

मौर्यदत्त (मौर्य + दत्त) m. N. pr. eines Mannes DAÇAK. in BENF. Chr. 193, 17.
मौर्यपुत्र (मौर्य + पुत्र) m. N. pr. eines der 11 Gaṇādhīpa bei den
Gāina H. 32. WILSON, Sel. Works 1, 299. 301.

मौर्व (von मूर्वा) 1) adj. f. ई aus der Sansiviera Roxburghiana Schult.
gemacht, von ihr kommend, zu ihr gehörend: मेखला KAUC. 37. PĀR. GĀH.
2, 4. M. 2, 42. MBH. 13, 1611. भस्मन्, काण्ड P. 4, 3, 135, Sch. — 2) f. ई
a) ein aus MŪRVĀ gemachter Gürtel: °मेखलिन् MBH. 7, 695. — b) Bo-
gensehne AK. 2, 8, 2, 53. 3, 4, 12, 49. H. 776. HALĀJ. 2, 309. MBH. 1, 7200.
3, 15655. 4, 166. R. 1, 67, 17. RAGH. 1, 19. 18, 47. KUMĀRAS. 3, 55. ÇĀK. 13.
Am Ende eines adj. comp. मौर्विकी KATHĀS. 33, 108. — c) in der Geo-
metrie Sehne, Sinus COLLEBR. Alg. 89. SŪRJAS. 3, 5.

मौर्विका (von मौर्वी) f. in der Geometrie Sehne, Sinus SŪRJAS. 3, 14. 27.

मौल (von मूल) adj. f. ष्टा 1) von Alters her bestehend, altherkömmlich:
व्यवहारस्तु वेदात्मा वेदप्रत्यय उच्यते । मौलश्च नृशार्दूल शास्त्रोक्तश्च
तथापरः ॥ MBH. 12, 4459. — 2) von Alters her in einem Lande lebend,
eingeboren M. 8, 62. 259. — 3) von Alters her —, von Vater und Gross-
vater her ein Amt bekleidend, — im Dienste eines Fürsten stehend (als
Krieger): सचिव, मन्त्रिन् M. 7, 54. JĀGŪ. 1, 311. RAGH. 19, 57. Spr. 3339.
MBH. 12, 3144. भिन्ना हि सेना नृपते दुःसंधेसा भवत्युत । मौला हि पुरु-
षव्याघ्र किमु नानासमुत्थिताः ॥ MBH. 5, 5827. घाददीत बलं राजा मौलं
(= धनबलं Schol.) मित्रबलं तथा 13, 241. KĀM. NITIS. 13, 70. 83. 16, 5. 6.
18, 3. 4. 10. 12. 15. m. so v. a. मौलमन्त्रिन् RAGH. 12, 12. 14, 10. DAÇAK.
194, 13. — 4) पार्थिवा मौलाः = मूलप्रकृतयः KĀM. NITIS. 8, 34. unter
den 12 मौला राजानः oder प्रकृतयः sind die शाखाप्रकृतयः mit einge-
schlossen; so ebend. 25 und 26.

मौलभारिकं (von मूलभार) adj. eine Last Wurzeln tragend, — fahrend
gaṇa वंशादि zu P. 5, 1, 50.

मौलि m. TRIK. 3, 3, 2. SIDDH. K. 249, b, 14. 1) m. Kopf H. 366. a. u. 2,
507. HALĀJ. 2, 363. °कफ ÇĀRĀṅG. SAṆH. 1, 6, 22. किञ्चित्सव्यापवृत्तेन मौ-
लिना हेमचूलिना HARIV. 4440. तद्यथा शार्दं वर्षं गोवृषः शीघ्रमागतम् ।
अपारयन्वारयितुं प्रतिगृह्णाति मौलितः ॥ 13826. कृत्किरीटि° adj. R. 6,
36, 117. Spr. 2277. भगवदाज्ञां मौली निधाय HIT. 72, 19. DHŪRTAS. in LA.
66, 4. °मुकुट 67, 3. भामण्डलं चारु च मौलिपृष्ठे auf dem Scheitel H. 39.
— 2) m. f. Diadem AK. 3, 4, 26, 195. H. 631. H. an. MED. l. 46. VJUTP. 139
(vgl. u. मुकुट). बद्ध° adj. MBH. 3, 16754. एवमुक्ता तु वामेन पादेन मौलि-
मुपास्पृशत् । शिरश्च राजसिंहस्य पादेन समलोडयत् ॥ 9, 3313. fg. इयं च ते
मया मौलिरुद्धता वरुणास्यात् HARIV. 3434. चित्तेप खगतो मौलिं विज्ञोः
शिरसि हृष्टवत् 3447. 3449. 3451. °मणि VIKR. 60. RAGH. 13, 59. KCMĀ-
RAS. 2, 26. 3, 79. 80. त्रितितलविन्यस्तमौलिमण्डल adj. PAÑĀT. 230, 18.
MĀRK. P. 84, 10. H. 6. — 3) m. f. = चूडा ein Büschel von Haaren auf
dem Scheitel des Kopfes, der bei der Tonsur des Kindes stehen bleibt,
AK. H. an. MED. = धम्मिल, केशाः संपताः geflochtenes und auf dem Kopfe